Lietas Nr. C16098513

Arhīva Nr. C-0264-14

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Jēkabpilī 2014.gada 15.janvārī

Jēkabpils rajona tiesas tiesnese L. Bārbale, izskatotrakstveida procesā civillietu **AS „Citadele banka”**maza apmēra prasībā pret **/pers. B/ un /pers. C/** par naudas piedziņu,

konstatēja:

prasītājs AS „Citadele banka”(turpmāk - Prasītājs) iesniedzis tiesā mazā apmēra prasību pret atbildētājiem /pers. B/ (turpmāk 1.Atbildētāja) un /pers. C/ (turpmāk - 2.Atbildētāja) par naudas piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2004.gada 13.septembrī AS „Parex banka” (turpmāk Banka) un 1.Atbildētāja noslēguši Studiju aizdevuma līgumu Nr.PB/4.4-FA04/001074 (turpmāk - Kredīts līgums), saskaņā ar kuru 1.Atbildētājai ticis piešķirts kredīts 1.Atbildētājas studiju maksas samaksai, bet ne vairāk kā LVL 2080.

2004.gada 15.septembrī starp Banku un 2.Atbildētāju ticis noslēgts Galvojuma līgums Nr.PB/4.4-FA04/001074, saskaņā ar kuru 2.Atbildētāja galvojusi par Kredīta līguma saistībām, kā pats parādnieks (Galvojuma līguma 4.1.punkts).

Banka saņēmusi no Studiju fonda paziņojumu par to, ka ar rektora rīkojumu no 2005.gada 10.janvāra 1.Atbildētāja tikusi atskaitīta no studijām.

No Kredīta līguma noslēgšanas Banka izsniegusi kredītu par kopējo summu LVL 260.

Sakarā ar to, ka 1.Atbildētāja tikusi atskaitīta no studijām un viņas neatmaksātā kredīta pamatsumma sastādot LVL 104,12, saskaņā ar Kredīta līgumu iestājušies sekojoši nosacījumi:

1. Sākot ar izslēgšanas dienu no izglītības iestādes, aizdevuma procentus aprēķina pēc likmes, kas tiek noteikta katru gadu 1.janvārī un 1.jūlijā kā divu iepriekšējo nedēļu vidējā sešu mēnešu RIGIBOR plus 0,30% gadā. Ja likmes kopējā summa ir zemāka kā 5%, tad jāmaksā procentu likme 5% gadā (Kredīta līguma 3.2.3.punkts).

2. Sākot ar trešo mēnesi pēc izslēgšanas no studējošo saraksta, sākt atmaksāt aizdevuma summu (Kredīta līguma 5.1.2.punkts).

3. Izsniegtais aizdevums ir jāatmaksā 5 (piecu) gadu laikā (Kredīta līguma 5.2.2.punkts).

4. Katru gadu ir jāatmaksā 1/5 (viena piektā) daļa no izsniegtās aizdevuma summas (kredīta līguma 5.3.2.punkts).

5. Aizdevuma summas un procenti veicami līdz katra kalendāra mēneša 14.datumam (Kredīta līguma 5.4.punkts).

6. Maksājuma kavējuma gadījumā ir jāmaksā līgumsods 0,1% dienā (kredīta līguma 7.punkts).

Saskaņā ar 2010.gada 28.jūlija līgumu par uzņēmumu pāreju, kas noslēgts starp AS „Parex banka” un AS „Citadele banka”, augstāk minētās kredīta saistības tika nodotas AS „Citadele banka”.

Sakarā ar to, ka 1.Atbildētāja nav pildījusi savus no Kredīta līguma izrietošos saistības, Prasītājs ar 2011.gada 12.decembra paziņojumu, kas ticis nosūtīts abām Atbildētājām, pamatojoties uz Kredīta līguma 9.3.punktu, vienpusējā kārtā atkāpies no Kredīta līguma ar 2011.gada 29.decembri.

Prasītājs norādījis, ka līdz prasības pieteikuma iesniegšanai tiesā 1.Atbildētāja un 2.Atbildētāja nav veikušas pilnu kredīta un procentu atmaksu.

Pamatojot prasību ar Civillikuma 1., 1587. 1589.pantu, 1652.panta pirmās daļas 3.punktu, 1692., 1716., 1756., 1757., 1765., 1943.pantu, Prasītājs lūdz piedzīt no 1.Atbildētājas, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no 2.Atbildētājas par labu Prasītājam pamatparādu LVL 104,12, procentus LVL 43,23, līgumsodu LVL 98,86, kopā LVL 246,21, kā arī tiesas izdevumus, un lūdz noteikt Prasītāja tiesības saņemt no 1.Atbildētājas, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no 2.Atbildētājas likumiskos 6 % gadā no pamatparāda līdz sprieduma izpildes dienai. Prasītājs lūdz izskatīt lietu rakstveida procesā.

2013.gada 16.septembrī Atbildētājām saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta pirmo daļu tika nosūtīti prasības pieteikuma un dokumentu noraksti, nosakot termiņu aizpildītas paskaidrojuma veidlapas par prasību iesniegšanai tiesā līdz 2013.gada 16.oktobrim.

Sakarā ar to, ka dokumenti Atbildētājām ir piegādāti Civilprocesa likuma 56.panta noteiktajā kārtībā, tiesa atzīst, ka Atbildētājas par lietas izskatīšanu ir informētas.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta otrā daļa nosaka, ja puses nelūdz lietas izziesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Ņemot vērā, ka lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem paziņots 2013.gada 24.oktobrī, nosūtot pusēm paziņojumu (lietas 69. lapa).

Novērtējusi rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā.

No lietā esošā apliecinājuma redzams, ka 2010.gada 1.augustā kredītiestādes pārejas rezultātā AS „Parex banka" ir nodevusi un AS „Citadele banka" ir pieņēmusi visas tiesības un saistības, kas izriet no /pers. B/ un /pers. C/ kredīta saistībām (lietas 54.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1590. pantu katrai pusei pret otru ir prasības tiesība par līguma izpildīšanu. Saskaņā ar Civillikuma 1587. pantu, tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Civillikuma 1589. pants nosaka, ka vienpusēja atkāpšanas no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Ar lietā iesniegto 2011. gada 12.decembra paziņojumu (lietas 13.lapa) apstiprinās, ka Prasītājs izmantoja Kredīta līguma 9.3.punktā pielīgtās tiesības un vienpusēji atkāpās no līguma, jo Atbildētājas nebija pildījušas Kredīta līguma un Galvojuma līguma saistības. Līdz ar to tiesa secina, ka Prasītājs 2011. gada 29.decembri vienpusēji atkāpās no Kredīta līguma.

Prasītājs ir iesniedzis pierādījumus par kredīta piešķiršanu un pārskaitīšanu (lietas 10., 31. lapa) un pamatparāda summu (lietas 35. - 40. lapa), saskaņā ar 2004.gada 13.septembrī noslēgto Studiju aizdevuma līgumu Nr. PB/4.4-FA04/001074 (lietas 10. lapa) un atmaksas grafiku (lietas 30.lapa).

Saskaņā ar Kredīta līgumu Prasītājs izsniedzis 1.Atbildētājai kredītu LVL 260 apmērā. No maksājuma uzdevuma (lietas 31.lapa) redzams, ka Prasītājs ir pārskaitījis 1.Atbildētājai LVL 260. Tādējādi starp pusēm tika nodibinātas aizdevuma tiesiskās attiecības sakarā ar naudas līdzekļu LVL 260 nodošanu.

2004.gada 15.septembrī 2.Atbildētāja parakstījusi Galvojuma līgumu Nr.PB/4.4-FA04/001074 (turpmāk - Galvojumalīgums), ar kuru 2.Atbildētāja apņēmusies kā pats parādnieks atbildēt par 1.Atbildētājas saistībām, kas izriet no 2004. gada 13.septembrī starp Prasītāju un 1.Atbildētāju noslēgtā Kredīta līguma pilnā apmērā.

Atbildētājas Kredīta līgumu un Galvojuma līgumu nav apstrīdējušas un nav apstrīdējušas arī to, ka neatmaksātā pamatparāda summa sastāda LVL 104,12.

Izglītības un zinātnes ministrijas Studiju fonda izziņa apliecina, ka no 2005.gada 10.janvāra 1.Atbildētāja tikusi izslēgta no studējošo saraksta (lietas 12. lapa).

Saskaņā ar Kredīta īguma 5.1.2.punktu 1.Atbildētājai bija pienākums, sākot ar trešo mēnesi pēc izslēgšanas no studējošo saraksta, sākt atmaksāt aizdevuma summu.

Saskaņā Kredīta līguma 5.4.punktu, 1.Atbildētājai maksājumi bija jāveic līdz katra kalendāra mēneša 14.datumam.

Prasītājs, atsaucoties uz Civillikuma 1756. pantu, Līguma 3.2.1. punktu, lūdz piedzīt kredīta procentus LVL 43,23.

Civillikuma 1756. pants nosaka, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Saskaņā ar Kredīta līguma 3.2.3.punktu, sākot ar izslēgšanas dienu no izglītības iestādes, aizdevuma procentus aprēķina pēc likmes, kas tiek noteikta katru gadu 1.janvārī un 1.jūlijā kā divu iepriekšējo nedēļu vidējā sešu mēnešu RIGIBOR plus 0,30 % gadā; ja likmes kopējā summa ir zemāka kā 5%, tad jāmaksā procentu likme 5% gadā. Saskaņā ar Prasītāja procentus aprēķina tie sastāda LVL 43,23. Atbildētāja minēto summu apstrīdējusi nav. Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka Prasītāja prasījums par procentu parāda piedziņu ir pamatots un apmierināms.

Prasītājs, atsaucoties uz Kredīta īguma 7. punktu, lūdz piedzīt līgumsodu LVL 98,86. Atbildētāja nav iebildusi pret līgumsoda piedziņu.

Saskaņā ar Civillikuma 3.panta noteikumiem katra civiltiesiska attiecība apspriežama pēc likumiem, kas bijuši spēkā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies.

Kredīta īguma 7.punktā puses vienojās, ka Aiznēmēis maksā Aizdevējam līgumsodu 0,1% no savlaicīgi nesamaksātā (nokavētā) Aizdevuma summas un

Aizdevuma procentu maksājumu par katru nokavēto dienu.

Tā kā lietā nodibināts fakts, ka Atbildētāja ir kavējusi ar Kredīta līgumu uzņemtās saistības, tiesa atzīst, ka Atbildētājai Civillikuma 1716.panta izpratnē ir pienākums maksāt līgumsodu.

Saskaņā ar Civillikuma 1716. panta noteikumiem (likuma redakcijā, kas bija spēkā uz līguma noslēgšanas brīdi) līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņēmusies ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.

Saskaņā ar Civillikuma 1717. panta noteikumiem (likuma redakcijā, kas bija spēkā uz līguma noslēgšanas brīdi): „Līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas." Savukārt Civillikuma 1720. panta 2. punkts nosaka: „Kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bija norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā."

Tādēļ atbilstoši Kredīta līguma 7.punktam un iesniegtajam līgumsoda aprēķinam Atbildētājai ir pienākums samaksāt līgumsodu, kas konkrētajā gadījumā ir LVL 98,86.

No lietas materiāliem secināms, ka ne līdz prasības celšanas dienai tiesā, ne līdz prasības izskatīšanai tiesā Atbildētājas parādu nav samaksājušas, kā arī nav apstrīdējušas parāda summu, procentu un līgumsoda aprēķinu.

Atbilstoši Eiropas Savienības Ekonomisko un finanšu jautājumu padomes 2013. gada 9. jūlija lēmumam par Latvijas uzņemšanu eirozonā ar 2014.gada 1.janvāri u n *Euro* ieviešanas kārtības likuma 6.panta otrās daļas un 7.panta pirmās daļas noteikumiem no atbildētāja piedzenamās summas konvertējamas *euro.*

Euro ieviešanas kārtības likuma 4. pantā noteikts, ka sākot ar *euro* ieviešanas dienu, latos izteiktu iesākto, bet nepabeigto (neizpildīto) tiesisko instrumentu kopsummu konvertē *euro*, ievērojot Padomes noteikto maiņas kursu un šā likuma 6. pantā noteiktos noapaļošanas principus.

Atbilstoši minētajam Eiropas Savienības Ekonomisko un finanšu jautājumu padomes 2013.gada 9.jūlija lēmumam par Latvijas uzņemšanu eirozonā neatsaucami fiksētais pārejas kurss no lata uz *euro* ir 1 EUR=0,702804 LVL.

Ņemot vērā minēto, tiesa uzskata, ka Prasītāja prasība ir apmierināma un no 1.Atbildētājas piedzenama kopējā parāda summa 350,33 *euro* (LVL 246,21) apmērā, tai skaitā: pamatparāds 148,15 *euro* (LVL 104,12), procenti 61,51 *euro* (LVL 43,23), līgumsods 140,67 *euro* (LVL 98,86).

Kredīta līguma Nr.24-06/07 saistība ir nodrošināta ar 2.Atbildētājas galvojumu.

Kā izriet no 2004.gada 24.aprīļa Galvojuma līguma Nr.PB/4.4-FA04/001074, 2.Atbildētāja kā galvinieks apņēmusies kā pats parādnieks atbildēt Prasītājam par 1.Atbildētājas saistībām saskaņā ar Kredīta līgumu.

Galvojuma līguma 4.1.punktā puses vienojās, ka Galvinieks uzņemas saistību atbildēt bankai kā pats Parādnieks par Parādnieka saistībām, tajā skaitā - ne tikai par parāda pamatsummu jeb galveno parādu, bet arī par procentiem par aizdevuma izmantošanu, līgumsodiem un citiem Bankas prasījumiem, kas izriet no Līguma. t.sk iespējamiem tiesvedības izdevumiem.

Saskaņā ar Civillikuma 1692.pantu, galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo no viņas parāda.

Saskaņā ar Civillikuma 1698.pantu, galvinieks atbild ne vien par pašu galveno parādu, bet arī par tā blakus prasījumiem, parādnieka vainas vai nokavējuma dēļ nodarītiem zaudējumiem un tiesu izdevumiem.

Tā kā Prasītājs prasību cēlis gan pret galveno parādnieku, gan pret galvinieku, tad piedziņa vēršama pret galveno parādnieku /pers. B/, bet gadījumā, ja no viņas piedziņa nav iespējama, vai iespējama daļēji, piedziņa vēršama pret galvinieku /pers. C/.

Prasītājam, saskaņā ar Civilprocesa likuma 195. panta noteikumiem, ir tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt sešus procentus no simta gadā, ievērojot Civillikuma 1763.panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Civilprocesa likuma 41. pants nosaka, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Līdz ar to, no Atbildētājas par labu Prasītājam piedzenama samaksāta valsts nodeva 71,14 *euro* (LVL 50) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 7,83 *euro* (LVL 5,50).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39. panta pirmās daļas 5. punktu un 42. pantu no Atbildētājas valsts ienākumos piedzenami nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2,22 *euro* (Ls 1,56) apmērā, jo ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi kopumā sastāda 10,05 *euro* (LVL 7,06) (lietas 2. lapa), bet Prasītājs, iesniedzot prasību tiesā, samaksājis tikai 7,83 *euro* (LVL 5,50).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu nosakāms 10 dienu sprieduma labprātīgas izpildes termiņš.

Vadoties no teiktā, saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97., 199., 41., 195., 204.[1], 250.[25] pantu tiesa

nosprieda

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, /personas kods/, **bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. C/**, /personas kods/, **par labu** AS „Citadele banka", reģistrācijas numurs 40103303559, pamatparādu 148,15 *euro* (LVL 104,12), procentus 61,51 *euro* (LVL 43,23), līgumsodu 140,67 *euro* (LVL 98,86), kopā – 350,33 *euro* (LVL 246,21), un tiesas izdevumus: nomaksāto valsts nodevu 71,14 *euro* (LVL 50), ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,83 *euro* (Ls 5,50), kopējā summā **429,29 *euro***(četri simti divdesmit deviņi *euro* 29 centi)(LVL 301,71), iemaksājot minēto summu Prasītāja norēķinu kontā Nr. LV95PARX0007266940008, SWIFT kods: PARXLV22,

AS „Citadele banka”.

Piedzīt no /pers. B/, /personas kods/, **bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. C/,** /personas kods/, **valsts ienākumos** ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus**2,22 *euro*** (divi *euro* 22 centi) (LVL 1,56).

Noteikt, ka spriedums labprātīgi izpildāms 10 dienu laikā pēc tā stāšanās likumīgā spēkā.

Noteikt AS „Citadele banka”, reģistrācijas numurs 40103303559, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no /pers. B/, /personas kods/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. C/, /personas kods/, likumiskos 6 (sešus) % gadā no parāda pamatsummas,sākot ar prasības pieteikuma iesniegšanu dienu - 2013. gada 9.septembri.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā trīsdesmit dienu laikā Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Jēkabpils rajona tiesā.

Tiesnese L. Bārbale